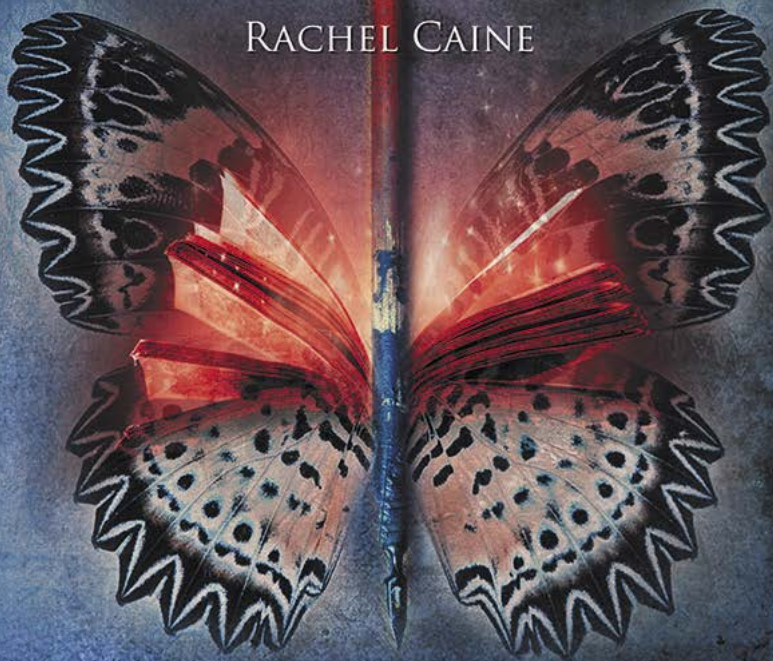

RACHEL CAINE

VELKÁ KNIHOVNA

Z KOSTÍ
A
INKOUSTU

FRAGMENT

Velká knihovna Z kostí a inkoustu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

Rachel Caine
Velká knihovna – Z kostí a inkoustu
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

VELKÁ KNIHOVNA

Z KOSTÍ
A
INKOUSTU

RACHEL CAINE

FRAGMENT

*Pro Carrie Ryanovou a Kami Garciovou.
Tahle je pro vás, kamarádky.*

PODĚKOVÁNÍ

Díky mým prvním čtenářům, především Carrie a Sarah, které mě přiměly ponořit se hluboko do Jessova světa.

Díky posluchačům, kteří se mnou byli během prvních předčítání, když jsem se snažila zachytit myšlenky příliš velké na to, aby se daly postihnout slovy.

A především děkuju všem, kdo každodenně vkládají slova do rukou těch, kdo po nich baží: knihovníkům, učitelům, knihkupcům a spisovatelům.

Díky vám nejen za to, že je svět lepší.

Díky vám svět je.

EFEMÉRA

Text prastarého listu, jehož originál je uchováván pod sklem ve Velké knihovně v Alexandrii, zařazeného do Základního souboru Knihovny.

Od písaře faraona Ptolemaia II., k rukám velectěného služebníka Kallimacha, archiváře Velké knihovny, ve třetím roce jeho slavné vlády:

Velký král Ptolemaios, Světlo Egypta, zvážil vaše doporučení opatřit opisy nejvýznačnějších děl Knihovny, které by následně byly přechovávány v dceřiných knihovnách, jež budiž nazývány Serapey, a byly tak přístupné veškerému lidstvu. Faraon je stejně moudrý, jako je Nil široký, a s vaším návrhem souhlasí.

Ujměte se tudíž posouzení obsahu Velké knihovny a vytvořte pro faraona seznam všech děl, jež se v ní nachází. Tento seznam bude po zbytek věků sloužit jako záznam o velikosti této pokladnice světové moudrosti.

Poté se poradte s nejvyšším správcem Knihovny, jak vytvořit přesné kopie položek, jež budou shledány vhodnými k tomuto účelu, pro využití v Serapeích. Mějte na paměti, že je nutné poskytnout Serapeím taková díla, jež budou poučná a povznášející.

Tímto způsobem uchováme vědění, které jsme dosud nashromáždili a od prastarých časů je schraňujeme, pro budoucnost všech, kdož přijdou po nás.

Faraon též vyslechl vaše slova o ženách, které by tato posvátná Serapea mohly navštěvovat bez doprovodu. Ve své zbožštělé

moudrosti s vámi ovšem nesouhlasí, neboť ženy potřebují vedení vyspělejších mužských myslí, aby si nevykládaly bohatství Knihovnou nabízené špatně. Překrucování faktů a vědomostí je jistě horší než jejich nedostatek.

Faraon a naše božstva poskytnou vám v této skvělé práci věčnou přízeň a ochranu.

Ručně psaná poznámka k dopisu, jejímž autorem je Kallimachos:

Jeho zbožštělá moudrost mi může políbit moji plebejskou prdel. Takovým tmářstvím a nezměrnou hloupostí oslepujeme a ochromujeme polovinu světa, a to já nedopustím. Ženy mohou v Serapeích studovat, jak se jim zlíbí. Ať si mě faraon klidně popraví, bude-li chtít, ale já už viděl na světě hodně nadaných hlav, které byly nechány ladem. Sám mám dceru.

A má dcera bude studovat.

PROLOG

Před šesti lety

„Nevzpírej se a drž,“ nakázal mu otec a vlepil mu takovou facku, že mu po ní zůstal flek. Jess se uklidnil. Nechtěl sebou tolik šít, ale váček připevněný na jeho obnažené hrudi byl horký a Jess měl pocit, že ho ohrožuje jako nějaké zvíře, které by se mohlo spláshit a pokousat ho.

Nad sebou viděl otce, jak utahuje popruhy. Když je utáhl tak na těsno, že se Jess skoro dusil, hodil po něm starou špinavou košili.

Dělal to tak často, že ačkoliv to bylo děsivé, už to dávno přestalo být divné... Ale tentokrát se to zdálo být jiné. Jess netušil proč, ale všiml si, že jeho otec je napjatý víc než obvykle.

Váhavě se ho tedy zeptal. „Tati – měl bych něco vědět?“

„Je úplně jedno, co víš. Když tu knihu získá garda, budeš viset, jestli budeš mít štěstí. Pokud tě napřed nenajdu já. Trasu znáš. Tak koukej vyrazit, a jestli se to dostane do rukou někomu jinému než tomu, kdo za to zaplatil, jsi synem smrti.“

Callum Brightwell si pohrdavě prohlédl hubené tělo svého syna, vyškubl z prádelníku vestu a natáhl ji Jessovi přes košili. Měla jen jeden knoflík. Jess ho zapnul. Vesta mu byla o dvě čísla větší, ale o to přesně šlo, dokázala lépe zakrýt popruhy.

Brightwell kývl hlavou a podstoupil. Kvůli podvýživě z dětství moc nevyrostl, ale nyní měl na sobě zářivě žlutou hedvábnou vestu a kalhoty z kvalitní bavlny. „Vypadáš dobře,“ řekl Jessovi. „Nezapomeň se držet běžců. Nesmíš se od nich oddělit, jen kdyby garda nastražila past. A i tehdy se drž trasy.“

Jess kývl hlavou na srozuměnou. Trasu znal. Znal *všechny* trasy, všechny způsoby, jakými jeho rodina bojovala s konkurencí v rozlehlém Londýně. Začal se je učit, jakmile se naučil chodit. Nejprve ho držel za ruku otec, poté se sám batolil za starším bratrem Liamem.

Liam byl teď ale po smrti. Když mu bylo sedmnáct, zatkla ho londýnská garda za pašování knih. Jeho rodina ho nepřišla identifikovat. Ale Liam dodržel její kodex. Mlčel až do konce.

A jako odměnu za tuto lojalitu ho londýnské úřady hodily do neoznačené díry spolu s dalšími neidentifikovanými kriminálníky. Liamovi bylo sedmnáct a Jess, kterému teď bylo deset let, neměl tušení, jak naplnit jeho odkaz.

„Tati –“ Jess riskoval další facku, nebo možná i něco horšího. Ale nadechl se a pronesl: „Dnešek je na pašování špatný – sám jsi to říkal. Garda má venku hodně lidí. Nemůže to počkat?“

Callum Brightwell se podíval přes svého syna na masivní zeď skladu. Měl tu schovaných mnoho vzácných věcí, včetně těch nejvzácnějších pokladů ze všech, *knih*. Police a krabice plné pravých knih. Byl to bohatý a chytrý člověk, ale v tu chvíli, když na něj skrz mřížované okno prudce dopadalo světlo, vypadal na dvojnásobek svého věku.

„Prostě to udělej. Buď tu za dvě hodiny. A jestli přijdeš pozdě, čeká tě hůl.“ Najednou se zamračil. „A jestli uvidíš svého nespolehlivého bratra, řekni mu, že čekám, a že ho to přijde draho. Dnes je s...“

Ačkoliv byli Jess a Brendan identická dvojčata, nemohli být odlišnější. Jess byl odvážný, Brendan měl spíše sklony ke stydlivosti. Jess se dokázal ovládat, Brendan často vybouchnul.

Jess byl pašerák. Brendan byl... intrikán.

Jess moc dobře věděl, kde Brendan je. Viděl ho schovávat se na úzkém můstku ve druhém patře, jak se drží žebříku vedoucího na střechu. Brendan šmíroval, jak měl ve zvyku. Rád byl vysoko, mimo tátův dosah, a snažil se chránit si krk a nedělat pašeráka.

„Jestli ho potkám, povím mu to,“ odpověděl Jess a koukal přímo

na svého bratra. *Pojd' dolů, ty malej hajzle.* Brendan odpověděl tím, že po žebříku zmizel kamsi do tmy. Už mu došlo, že pašovat bude dnes Jess. Jak Brendana znal, určitě se rozhodl, že jeho krk je až moc cenný na to, aby dělal návnadu pro svého bratra.

„No?“ houkl jeho otec ostře. „Na co čekáš? Až ti dá maminka pusinku na rozloučenou? Padej už.“

Strčil Jesse směrem k robustním vyztuženým dveřím skladu. Bez jediného slova je otevřeli tři muži, které Jess neznal, a ani se nesnažil zapamatovat si jejich jména, v tomhle oboru totiž neměli moc dlouhou životnost. Zastavil se a třikrát za sebou se rychle nadechl. Připravoval se. Zpozoroval houf běžců seřazených v aleji a na ulici za ní. Byly to děti jeho věku, všechny připravené rozběhnout se do různých tras.

Čekaly jenom na něj.

Spustil divoký bojový pokřik a vyběhl. Ostatní běžce to povzbudilo, rozkmitali nohy a ruce a začali kličkovat mezi poplašenými všedně oblečenými kolemjdoucími. Několik jich zaplavilo ulici, což byl velmi riskantní kousek. Pobíhali mezi parními kočáry a ignorovali rozezlené výkřiky jejich řidičů. Na dalším rohu se běžci přeskupili do houfu po dvanácti a Jess se k nim na první část cesty připojil. Podél čtyř dlouhých bloků domů a obchodů a pak doprava u hospody, kde to žilo už od rána. Šlo to hladce až do doby, než z obchodu s ovocem a zeleninou vyběhl drsný chlapík a popadl jednu dívku z Jessovy party za dlouhé vlasy. Udělala mu to až příliš jednoduché, většina dívek si totiž vlasy splétala do drdolu anebo se ostříhala na krátko.

Jess musel odolat nutkání zpomalit a pomoci jí.

Dívka křičela a zmítala se, ale ten muž ji složil na zem a držel ji s rukama za zády. „Zatracení běžci!“ křičel. „Garda! *Garda!* Pašeráci!“

A bylo to. *Vždycky se najde nějaký všetečný dobrodinec, který se snaží zachránit situaci,* říkával Jessův táta. To proto posílal běžce v houfech a do popruhů jim dával bezcenné návnady. Gardě se jen málokdy povedlo chytit toho pravého člověka, ale v případech,

kdy ano, štědře odměňovala informátory, kteří ji přivedli na stopu pašeráků.

Spořádání občané se začali ohlížet, v očích jim svítila vidina snadno získaných peněz, a Jess sklonil hlavu a běžel dál.

Běžci zakroužili a přeskupili se jako hejno ptáků. Někteří z nich u sebe měli nože, kterými se bránili, když se je snažil někdo chytit. Bylo to dost riskantní, kdyby je totiž někdo chytil s nožem, navíc zkrvaveným, znamenalo by to jistou oprátku, ať už by někoho buď jen pořežali, anebo mu uštědřili smrtelnou ránu. Chlapec nalevo od Jesse – byl příliš velký a nemotorný na pořádný běh, ale byl pravděpodobně mladší – zahrnul přímo do skupinky opilců. Měl u sebe nůž a použil ho. Jess zahlédl jen jasně červený cákanec krve ve vzduchu a už se dál neohlížel.

Nemohl. Musel utéct.

Za dalším rohem se měl oddělit. Zbytek měl odlákat gardu... Alespoň tak to bylo v plánu.

Stalo se ale to, že když Jess doběhl k onomu rohu, garda už čekala *na jeho trase*. Zpozorovali ho a zuřivě a zlostně zakřičeli.

Okamžitě se rozhodl pro něco, za co by ho jeho otec jistojistě potrestal, a sběhl z trasy.

Když zahrnul doprava, málem narazil do dvou dalších běžců. Zmateně se na něj podívali a jedna z nich zakřičela, ať zmizí z jejich placu. Ignoroval ji a navzdory rostoucí bolesti na prsou, dusivé knižní přítěži, v sobě našel další energii a předběhl je.

Za sebou uslyšel řev, a když se zběžně ohlédl, viděl, že z postranních uliček se sbíhají příslušníci gardy. Ztracení raci v těch svých umouněných rudých kabátech. Brzy dostihli ostatní.

Ale Jesse ne. Ještě ne.

Uhnul do potměšlého klikatého průchodu tak úzkého, že se mu ani nedalo říkat ulička. Dokonce i někdo tak malý jako Jess se tam sotva vešel. Košile se mu zachytila o rezavý hřebík, který mu utrhl rukáv. Na vteřinu se mu zastavilo srdce ze strachu, že by se mohl zachytit i jeho popruh, ale pokračoval dál. Tma mu znemož-

ňovala pohybovat se rychle, po čichu nicméně poznal, že je v místě, kam lidé s oblibou odhazují zkažené ryby. Pod rukama cítil slizké a studené zdi.

Pořád k němu doléhal křik gardy. Avšak do téhle úzké nory se gardisté nevešli. Když si Jess všiml úzkého paprsku světla na konci, sám si pomyslel, že neprojde. Průchod se neustále zužoval, až se Jess musel otočit bokem. Drsné zdivo mu nadále trhlo oblečení. Kvůli knize se Jess zasekl jako špunt v láhvi a musel potlačit nutkání zpanikařit.

Mysli. Z toho se dostaneš.

Vydechl a zatáhl hrudník, co nejvíce to šlo, což mu získalo potřebný centimetr, aby se vyprostil.

Vylezl ven mezi dvěma honosnými budovami na širokou čistou ulici, kterou by měl poznat, ale vypadala podivně, jako by tam nepatřila... dokud se neorientoval.

Byl pouhé tři bloky od domu své rodiny. Jeho rodiče se ze všech sil snažili, aby vypadali, že sem zapadají. Kdyby ho někdo chytil, určitě by se poblíž našel někdo, kdo by ho na první pohled poznal, a to by znamenalo něco mnohem horšího nejen pro Jesse. Odkákal by to celá jeho rodina. Musel zmizet. *Hned.*

Přeběhl ulici před koly parního kočáru a pokračoval do další temné uličky. Vedla správným směrem, ale velmi brzy se stočila jinam. Jess neznal všechny uličky v sousedství, stačilo mu naučit se nazpaměť trasy, které používali pašeráci. To proto mu otec vždy přikazoval, aby se držel trasy – v Londýně se totiž dá snadno ztratit, a ztratit se s kontrabandem může znamenat smrt.

Když vyběhl na další ulici, o pár bloků dál si všiml jedné pamětihodnosti – zářivé kupole Serapea sv. Pavla, londýnského sídla Velké knihovny, jedné z největších dceřiných knihoven v Evropě. Byla překrásná a smrtící. Jess odvrátil zrak a zařekl se, že se tím směrem nikdy, *nikdy* nevydá.

Ale neměl na výběr.

Ze dveří se vyvalil příslušník gardy, upřel na něj oči a začal křičet. Byl to mladý kluk, mohlo mu být asi tolik, co Liamovi, když

ho pověsili. Měl světlé vlasy, propadlou bradu a jeho obnošená uniformu mu seděla asi tak stejně, jako Jessovi jeho převlek.

Byl však rychlý. Moc rychlý. Když se Jess rozbíhal, zaslechl dusot nohou jeho pronásledovatele a ostrý a důrazný zvuk jeho píšťalky. Za chvíli se na něj sesypou. Pokud ho tady obklíčí...

Pryč od nebezpečí vedla jediná možná cesta. Byla to další temná a úzká ulička, ale ten gardista taky nebyl zrovna pořizek a vešel se tam skoro stejně snadno jako Jess. Plíce měl v jednom ohni, musel však utíkat dál. Když se dostali zpátky na ulici, začal ho gardista dohánět. Mdlé londýnské slunce pražilo Jesseovi do hlavy a on byl zbrocený potem. Představa, že by mohl rozmáčet knihu, ho děsila.

Ale ne tolik jako představa, že by ho chytili.

Další pískot. Další gardisté.

Jess neměl vůbec žádnou šanci. Gardista ho tlačil jedním směrem – k Serapeu. Kdyby se dokázal dostat za zátarasy gardy kolem Serapea, byl by na území Knihovny, kde platí úplně jiné zákony. Londýnská garda tam bez povolení nemá přístup.

Přes ulici viděl oranžovočerné zátarasy gardy a zástup lidí, kteří čekali na kontrolu dokladů. Jess musel zmobilizovat poslední zbývající síly, rychlonohý gardista už se k němu dostal tak blízko, že ho měl na dosah ruky. Jess vystřelil kupředu, namířil si to k díře v davu a vrhl se směrem k zátarasu. Zatímco gardista svolával posily, Jess se chytil dřeva v tygřích barvách, jedním ladným pohybem se přes něj přehoupal a přeskočil na druhou stranu. Po dopadu se okamžitě rozběhl a nechal za sebou překvapené a vylekané gardisty. Někdo se rozesmál a povzbuzoval ho. Jess se ohlédl a zazubil se.

Gardista se zastavil u zátarasu – tedy jeden z jeho kolegů mu zabránil pokračovat v cestě. Postrkovali se a mladší gardista rozzlobeně křičel. Měl stále rozproušenou krev z honičky, nebyl tak úplně při smyslech. Jess věděl, že nemá moc času. Věděl, že pošlou vzkaz Vysoké gardě, elitním strážcům Knihovny, aby ho zastavili. Musel jít rychle dál.

V ulici, která se před ním otevřela, se nalézalo asi padesát chodců. Bylo mezi nimi zhruba deset učenců v černých zvlněných hábi-

tech. Nebyly tam žádné parní kočáry, Knihovna pro ně před nějakou dobou tuto ulici uzavřela. Nad hlavami čněla blyštivá zlatá kupole a z ní se vyléval vodopád schodů.

I přes snahu zahladit je byly na schodišti stále vidět pozůstatky posledního palíče. Skvrny od řeckého ohně a ohořelých těl obětí. Poblíž se tyčila hromada usychajících květin, ale správce je právě odklízел do pytle. Období smutku skončilo. Čas jít dál.

Jess si všiml lvů a zpomalil. Přestože byli z kamene, vypadali živě a divoce – plní násilí, běsnění, krve a smrti, připravení ke skoku. Jess už zaslechl o strojích, které se pohybovaly, ale teď, když se k nim přiblížil, viděl, že ve skutečnosti jsou mnohem děsivější.

Jess zariskoval a opět se ohlédl. Londýnská garda bude formatovat pátrání za zátaras, tedy pokud ho Vysoká garda Knihovny nedopadne první. Věděl, že musí běžet, co nejrychleji to půjde, ale přesto ještě zpomalil.

Ovládl ho děs. Strach. Příšerný pocit, že je z něj *kořist*.

Jeden ze lvů k němu otočil hlavu. Oči mu rudě zářily. Rudě jako krev. Rudě jako oheň.

Cítily z něj ilegální knihu. Nebo možná jeho strach.

Jesse zalila vlna mrazivé hrůzy, až mu málem povolil měchýř, ale nějakým způsobem onen ohnivý lví pohled ustál a pokračoval dál. Sešel z chodníku doprostřed ulice, kde se chodci pohybovali spořádaněji, a doufal, že unikne těm běsnícím očím.

Lev se zvedl, oklepal se a vydal se dolů po schodech. Neslyšně, ladně a hrozivě. I další lvi se žhnoucima očima se probudili a začali se protahovat.

Nějaká žena na ulici – někdo, koho nechali projít kontrolou – vyděšeně zaječela, sevřela svou tašku a dala se na útěk. Ostatní se zděsili, začali také utíkat, a Jess běžel s nimi v naději, že se mezi nimi ztratí jako mezi běžci, přestože si tihle lidé nebyli vědomi toho, že jsou teď součástí jeho gangu.

Když se ohlédl, viděl, že za nimi běží dva lvi. Nespěchali. Nemuseli se moc snažit, aby dostihli obyčejné lidi.

První lev dostihl poslední z prchajících lidí – učenkyni oděnou v neforemném hábitu a obtěžkanou těžkou taškou, kterou pošetile táhla s sebou – a skočil. Jess se na moment zastavil, byla to totiž ta nejladnější a zároveň nejděsivější věc, kterou kdy spatřil. Viděl, jak se žena ohlíží s tváří plnou strachu. Jak lev dopadl, její křik utichl. . .

. . . ale lev ani na chvílku nespustil pohled z Jesse. Zabil tu ženu, nechal ji ležet a pokračoval přímo k němu. Jess slyšel bzučení a cvakání soukolí uvnitř lva.

Ani nestihl pocítit strach.

Myslel si, že už vyčerpal veškerou energii, ale teď, *teď*, když se octl tváří v tvář smrti, se dal na útěk. Necítil nic, jen vzduch, který mu stál v cestě. Věděl, že kolem něj lidé volají o pomoc a žadoní o slitování, nic z toho však neslyšel. Na vzdáleném konci ulice stál další zátaras gardy, další lidé, kteří čekali, až budou vpuštěni dovnitř, ale i oni se rozprchli. Lvi *by neměli* nikoho pronásledovat za hranicemi sv. Pavla, ale nikdo to nechtěl riskovat. Dokonce ani příslušníci gardy, kteří společně s ostatními opustili svá stanoviště.

Jess doběhl k zátarasu jako první a přeskočil ho, zatímco lvi dostihli a rozdrtili další dva lidi za ním. Zakopl, upadl a věděl – *věděl* – že s dalším úderem srdce přijde smrt. Otočil se na záda, aby ji viděl, zalapal po dechu a naprosto zbytečně se kryl rukama.

Nebylo to potřeba. Lvi se zastavili u zátarasu. Chodili sem tam a sledovali ho s chladnou zuřivostí, ale nepřeskočili, nebo možná nemohli přeskočit tu tenkou dřevěnou linii a vydat se za ním.

Jeden z nich zařval. Znělo to jako drcení kamenů a křik všech, které kdy zabil. Jess zahlédl ostré tesáky v jeho tlamě. . . Oba lvi se poté otočili a vydali se zpátky na schody, kde se usadili do původních pozic.

Jess viděl krvavé stopy a lidské ostatky, které za sebou lvi zanechali, a věděl, že už nikdy nezapomene – ani nemůže zapomenout – na výraz plný zoufalství a hrůzy patřící oné ženě rozdrčené jako první.

Moje chyba.

Ale nemohl na to myslet. Ne teď.

Jess se překulil, vyškrábal se na nohy a splynul s panikařícím davem. Po několika dalších dlouhých blocích plných napětí se vrátil na svou trasu. Zdá se, že garda ztratila vůli ho pronásledovat. Smrti u Serapea se večer ve zprávách nějak vysvětlí, nikdo nebude chtít slyšet, že knihovní mechaničtí mazlíčci se utrhli z vodítka a povraždili nevinné. Šuškal se, že už se podobné věci staly předtím, ale až teď tomu Jess uvěřil.

Zastavil se u veřejné fontány, aby se napil vody a pokusil se přestat třást, a pak ve vhodných podmínkách zkontroloval, jestli je kniha v pořádku v popruhu. Byla. Zbytek trasy už zdolal pomaleji a do cíle dorazil jen o pár minut později – vyčerpaný, ale přemožený úlevou. Chtěl jen dojít do cíle a být *doma*, kde na něj čekalo vytoužené chladné pohodlí.

Seber se, kluku. Skoro slyšel otcův hlas. Nikdo nežije věčně. Ber dnešek jako vítězství.

Vítězství to možná bylo, pomyslel si Jess, jenže prázdné.

Měl pokyny hledat muže v červeném kabátě. Našel ho, jak sedí klidně na ulici u stolku a usrkává čaj z hrnečku z čínského porcelánu. Jess ho neznal, ale znal jemu podobné: nechutně bohaté lidi, kteří nepracovali a snažili se získat na důležitosti sbíráním důležitých věcí. Vše, co měl onen muž na sobě, vypadalo jako ušité na míru.

Jess znal protokol. Přiběhl k onomu muži, nasadil výraz rošťáka z ulice a řekl: „Prosím, pane, nemáte pár drobných pro moji nemocnou mámu?“

„Nemocnou, povídáš?“ Muž nadzvedl upravená obočí a položil šálek. „Co tu nebohou ženu trápí?“

To byla klíčová otázka a Jess se upřeně podíval muži do očí a odvětil: „Žaludek, pane, přímo tady.“ Prstem ukázal na svou hrud', kde se mu pod oblečením vydouvaly popruhy.

Muž kývl a pousmál se. „To s tím tedy musíme něco udělat. Pojd' se mnou a napravíme to. Jen pojd', neboj se.“

Jess šel s ním. Za rohem čekal překrásný černý parní kočár zdobený zlatými kudrlinkami. Na dveřích měl nějaký erb, ale než ho

muž postrčil dovnitř, stihl si ho jen zběžně prohlédnout. Jess čekal, že kupec půjde za ním, ale nešel.

Kočár zevnitř lehkým zlatým světlem osvětlovala světelná trubice obepínající celý jeho obvod a Jess si uvědomil, že ten, o němž si myslel, že je bohatý klient, je ve skutečnosti pouze jeho sluha.

Postarší muž, který seděl uvnitř, byl ještě mnohem majestátnější. Jeho černý oblek mu padnul jako ulitý, košili měl z nejjemnějšího hedvábí a vypadal zhýčkaně. Jess si povšiml zlata na jeho manžetách a velkého diamantu na ozdobné jehlici, již měl na košili.

Jediný detail, který do celkového snobského obrazu nezapadal, byly ledově chladné oči v jeho vrásčité tváři. Vypadaly jako oči zabijáka.

Co když tady nejde o knihu? pomyslel si Jess. Věděl, že lidé si často vyhlédnou děti k odporným účelům, ale jeho otec měl celou řadu opatření a vždy potrestal ty, kteří zneužívali běžce... což se ale poslední dobou dělo ojediněle, protože dokonce i snobové věděli, že před dlouhou a silnou rukou Brightwellů ani oni nejsou v bezpečí.

Nicméně při pohledu na tohoto muže se pocit bezpečí rychle vytratil. Jess viděl, že okna kočáru jsou zatmavená. Dovnitř nebylo vidět. Nikdo by nic neviděl.

„Jdeš pozdě,“ pronesl snob plochým jemným hlasem. „Nejsem zvyklý čekat.“

Jess polknul. „Omlouvám se, pane. Je to jen minutka.“ Rozepnul si vestu, vytáhl košili a uvolnil popruhy. Byly, jak se obával, propocené, ale váček na knihu byl pečlivě oddělený a kniha samotná byla zabalená ve vrstvách ochranného naolejovaného papíru. „Kniha je v pořádku.“

Muž po ní chňapnul jako závislý kuřák po dýmce a roztrhal obaly. Když se třesoucíma rukama dotýkal ozdobného obalu, vydechl úlevou.

Jess se lekl. Tu knihu znal. Jako malý ji vídal v prosklené schránce v otcově nejtajnější a nejtemnější skrýši. Neuměl sice říct, ale věděl, co znamenají písmena na přebalu, jeho otec ho to

naučil. Byla to jediná dochovaná kopie Archimedova *Tvoření koule* a zároveň jedna z prvních vázaných knih. Původní svitky zničil palíč v alexandrijské knihovně už dávno, ale existovala jedna kopie. Tato. Vlastnit ji znamenalo riskovat trest smrti. *Když ukradnete knihu, okrádáte svět*, hlásala knihovní propaganda, a Jess připouštěl, že by na tom něco mohlo být.

Obzvláště pokud se jedná o tuto knihu.

Pašoval nejvzácnější a nejcennější věc na celém světě. Není divu, že se mu jeho otec neodvážil říct, co to nese.

Muž se na Jesse podíval se šíleným zábleskem v očích. „Ani nevíš, jak dlouho jsem na to čekal,“ vydechl. „Nic se nevyrovná tomu, když máš to nejlepší. Nic.“

Jess v němém údivu pozoroval onoho muže, jak *vytrhává stránku z knihy a cpe si ji do pusy*.

„Přestaňte!“ vyjekl Jess a sahal po knize. „Co to děláte?“

Muž ho odstrčil zpátky a přišpendlil ho ke stěně kočáru svou vycházkovou holí se stříbrným koncem. Zazubil se na něj a vytrhl další stránku, aby ji mohl sežvýkat a spolknout.

„Ne,“ zašeptal Jess. Byl ochromený hrůzou, a ani pořádně nevěděl proč. Bylo to jako sledovat vraždu. Znesvěcení. A nějakým způsobem to bylo vlastně horší než obě tyto věci. Dokonce i pro jeho rodinu, přestože působila na černém trhu, byly knihy posvátné. Jen palíči smýšleli jinak. Paliči a toto perverzní stvoření.

Muž si nenuceně vytrhl další stránku. Vypadal uvolněně. Sytě. „Chápeš, co dělám, chlapče?“

Jess zakroutil hlavou. Celý se třásl.

„Mám přátele, kteří utratí celé jmění, aby mohli zabít poslední exemplář vzácného zvířete a servírovat ho na večíрку. Nejdokonaljší způsob, jak něco vlastnit, je zkonzumovat něco jedinečného. Teď je to *moje*. Už to nikdy nebude mít nikdo jiný.“

„Jste blázen,“ vyprskl Jess. Báł se, že pozvrací tu kvalitní koženou vazbu a leštěné kování, nemohl se pořádně nadechnout.

Boháč rozžvýkal další stránku a polkl. Výraz ve tváři se mu změnil. „Bud' zticha. Jsi jen nevzdělaný spratek, jsi *nikdo*. Mohl

bych tě zabít a nechat tě tady, nikdo by si toho ani nevšiml. Ale nejsi *dost jedinečný* na to, abych tě zabil, chlapče. Takových jako ty můžu mít deset za penny.“ Vytrhl další stránku. Když se mu Jess opět snažil knihu vyrvat, škulbl s ní muž mimo jeho dosah a přetáhl Jesse po hlavě holí.

Jess se se slzami v očích odtáhl a v hlavě mu vyzváněly zvony jako od sv. Pavla. Muž zabouchal na dveře kočáru. Sluha v červené vestě je zvenčí otevřel, popadl Jesse za ruku a vyhodil ho ven na dlažbu.

Snob se vyklonil ven a v úsměvu ukázal zuby zašpiněné od inkoustu. Vyhodil něco ven z kočáru – Jessovu otrhanou košili a vestu. A jednu zlatou minci.

„To máš za námahu, ty špíno,“ řekl a do pusy si nacpal další stránku něčeho, co kdysi bývalo dokonalé.

Jess brečel, ani nevěděl proč, ale věděl, že už se nikdy nemůže vrátit k tomu životu, který vedl, než nastoupil do toho kočáru. Nikdy *nezapomene*.

Muž ve vestě si nastoupil na místo řidiče. S kamenným obličejem se podíval na Jesse a pak nastartoval.

Než se vůz rozjel, Jess zahlédl, jak mu onen snob v kočáře pokynul cylindrem a zabouchl dveře.

Jess se zvedl a kousek popoběhl za ujíždějícím kočárem. „Stůjte!“ křičel, ale bylo to úplně zbytečné a marné a akorát to přitahovalo pozornost k tomu, že Jess stál polonahý na ulici a na hrudi měl velmi dobře viditelné popruhy na pašování knih. Jessovi se zvedal žaludek. Smrt lidí rozdrčených tlapami knihovních lvů ho šokovala, ale vidět tu záměrnou a děsivou destrukci knihy – *téhle* knihy – bylo mnohem horší. Jak říkal svatý Pavel: *Životy jsou krátké, vědění je věčné*. Jess si nikdy nedokázal představit, že by někdo byl tak prázdný a mohl zničit něco tak cenného, aby se cítil plný.

Kočár zmizel za rohem a Jess, ačkoliv byl rozechvělý, musel začít myslet na sebe. Znovu si utáhl popruh, přes hlavu si přetáhl košili, zapnul vestu a vydal se – neběžel – zpátky ke skladu, kde čekal jeho otec. Kolem něj rozmazaně vířily tváře a barvy města.

Ani necítil nohy a neustále se třásl. Trasu znal nazpaměť, a tak se po ní bezmyšlenkovitě vydal, a aniž by si toho všiml, došel před sklad.

Jeden z hlídačů si ho všiml a zatáhl ho dovnitř. „Jessi? Co se stalo, chlapče?“

Jess zamrkal. Hlídač v tu chvíli vypadal laskavě, vůbec ne jako zabiják, kterého Jess znal. Jess zavrtěl hlavou a rukou si otřel obličej. Byla celá mokrá.

Když Jess odmítal mluvit, muž zvážněl a poslal jednoho z kolegů hledat Jessova otce. Jess se zhroutil do rohu, a když vzhledl vzhůru, jako kdyby hleděl do zrcadla – tedy ne úplně do zrcadla, Brendan měl totiž delší vlasy a jizvu na bradě.

Brendan se přikrčil a podíval se bratrovi přímo do očí. „Jsi v pohodě?“ zeptal se. Jess zakroutil hlavou. „Neteče ti krev?“ Když Jess nereagoval, naklonil se k němu Brendan blíže a zašeptal: „Potkal jsi šumaře?“

Šumař slangově označoval perverzní muže a ženy, kteří se těšili s dětmi. Jess poprvé promluvil. „Ne,“ začal. „To ne. Něco horšího.“

Brendan zamrkal. „Co je horší než šumař?“

Jess mu to nechtěl prozradit. V tu chvíli ani nemusel. Ozvalo se bouchnutí dveří od kanceláře nahoře v patře a Brendan rychle vyskočil na nohy, vylezl po žebříku do potemnělého skladu, kde byly schované krabice od knih, a zmizel.

Jejich otec rychle přiběhl k místu, kde se jeho nejstarší syn opíral o zeď, a zběžně ho prohlédl, jestli není zraněný. Když žádná zranění nenašel, sundal Jessovi vestu a košili. Jakmile Callum viděl prázdný popruh, oddechl si úlevou. „Doručil jsi knihu,“ řekl a pohládl Jesse po vlasech. „Hodnej kluk.“

Pochvala od otce vehnala Jessovi slzy do očí, ale musel je potlačit. *Rozvázali mě*, pomyslel si, a styděl se za sebe. Nikdo mu neublížil. Nepotkal šumaře. Tak proč se cítil tak zneuctěný?

Zhluboka se nadechl a prozradil otci, co se stalo. Od lvů a mrtvých lidí až ke snobovi v kočáru a zániku *Tvoření koule*. To totiž

zažil, vraždu a destrukci něčeho jedinečného a nenahraditelného. To proto, uvědomil si, je tak neklidný. Smutek. Smutek a hrůza.

Jess očekával, že jeho otec – člověk, který v srdci stále miloval knihy, jež ilegálně nakupoval a prodával – se rozzuří, anebo se alespoň zděsí jako jeho syn. Ale místo toho se Callum Brightwell zdál jen rezignovaný.

„Máš štěstí, žes to přežil, Jessi,“ začal. „Musel být opilý vlastní mocí, že nechal svědka jít. Je mi to líto. Je to pravda, lidi jako on existují. Říkáme jim lízači inkoustu. Všichni jsou perverzní.“

„Ale... to byla *ta* kniha. *Archimedova* kniha.“ Jess nějakým způsobem chápal, že když viděl zničení té knihy, byl svědkem toho, že ze světa zmizelo světlo. „Proč jsi to udělal, tati? Proč jsi mu ji prodal?“

Callum odvrátil oči. Poplácal Jesse na rameni a zmáčknu ho takovou silou, že by mohl drtit kosti. „Protože je to obchod. Prodáváme knihy těm, kdo za ně zaplatí, a ty bys měl pochopit, že co se s nimi stane poté, už není naše věc. Ale stejně, dobrá práce. Dnes sis vedl dobře. My z tebe ještě Brightwella uděláme.“

Jeho otec vždy důsledně trval na tom, aby si děti pokaždé psaly deníky, takže Jess před spaním popadl pero. Dlouho přemýšlel, ale nakonec popsal, jak lízač inkoustu vypadal a jaké bylo sledovat ho jíst tak vzácnou a nádhernou věc. Otec vždy říkával, že je to odkaz do budoucna, způsob, jakým si ho bude rodina pamatovat i poté, co už tu nebude... a také že by v denících nikdy neměli zmiňovat obchod, ten si totiž žije vlastním životem. Jess tedy zmínku o pašování knihy vynechal. Mluvil jen o tom perverzním muži a o tom, jak se cítil, když ho sledoval jíst tu knihu. Táta by to možná neschvaloval, ale do osobních deníků nikdo nekoukal. Ani Brendan se neodvážil.

Jess měl neklidné sny o krvi, lvech a zubech obarvených inkoustem, a věděl, že nic z toho, co udělal, neudělal správně.

Ale takový byl svět, ve kterém žil, Londýn roku 2025.

EFEMÉRA

Výnos mistra archiváře ohledně učence Johannese Gutenberga, roku 1415. Na příkaz mistra archiváře určeno pouze pro Černý archiv a kurátory.

Jedna věc je jistá: založení samotné Velké knihovny, od Doktríny zrcadlení dále, klade bezpečí a budoucnost lidského vědění do rukou obskuristů a jejich práce. Tento systém není dlouhodobě udržitelný.

Navrhuji čistě mechanické řešení. Přikládám nákresy zařízení, které je schopné účinně a přesně reprodukovat texty bez zásahu obskuristy, za použití jednoduchých ručně vyřezávaných písmen, rámu, do kterého budou umístěny, inkoustu a čistého papíru. Tato metoda eliminuje Doktrínu zrcadlení a pomůže rychle a jednoduše vytvářet reprodukce našich svazků.

Sestrojil jsem funkční model a reprodukoval stránku, kterou nyní držíte v ruce. Je první svého druhu a věřím, že představuje budoucnost světa.

Omnis cogito est.

Poznámka psaná rukou mistra archiváře

Je politovánímhodné, že učenec Gutenberg padl za oběť tomuto nemyslitelnému kacířství. Nevidí rizika toho, co navrhuje. Bez jasného vedení Knihovny by toto zařízení umožnilo nekontrolovatelné šíření nejen vědění, ale také pošetilosti. Představte si svět, ve kterém by kdokoliv a kdekoliv mohl šířit svá slova bez ohledu na to,

jak nevzdělaná a zkažená by byla! Sami jsme byli mnohokrát svědky nebezpečného pokroku, který jsme dokázali zastavit právě včas, a zabránili tím propuknutí chaosu.

Přístroj musí být přirozeně zničen a veškerý podobný výzkum vymýcen. Bohužel je jasné, že učenci Gutenbergovi nelze dále důvěřovat. Musíme ho umlčet a dostat toto smrtelné kacířství z našich myslí.

Uvědomuji si, že Gutenberg je velká ztráta, ale pokud má Knihovna odolat této dotírající a trvalé chorobě pokroku, nesmíme ukázat slabost.

KAPITOLA JEDNA

Současnost

První náznak, že objevili jeho úkryt, dostal Jess ve formě silného políčku zezadu do hlavy. Byl zabraný do čtení a nevšiml si žádných náznaků skřípání podlahy za sebou.

Prvotní instinkt mu samozřejmě velel zachránit knihu, takže když padal z křesla, přikryl vzácné stránky svým tělem, a pravou rukou sáhl po noži... ale to nebylo nutné.

„Bratře,“ řekl. Stále v ruce držel nůž.

Brendan se smál, ale nebyl to příjemný zvuk. „Věděl jsem, že tě tu najdu,“ odpověděl. „Potřebuješ si najít jinou schovku, Jessi. Je jen otázka času, než tě tu táta vyčmucha. Co čteš tentokrát?“ Teď, když byli starší, už si nebyli tolik podobní. Brendan měl na hlavě rozcuch, který částečně zakrýval další jizvu utrženou při pašování, ale oba rostli stejně rychle, takže byli stejně vysocí. Jess Brendana probodl pohledem.

„*Inventio Fortunata*. Příběh mnicha z Oxfordu, který se před stovkami let plavil za polární kruh a zpět. A táta to tady nenajde, pokud mu o tom neřekneš ty.“

„To zní nudně.“ Brendan nadzvedl jedno obočí. Byl to jeden z jeho kousků, který Jess nedokázal udělat, takže to Brendan dělal skoro pořád, jen aby ho naštvál. „Musíš mi teda nějak vynahradit to, že tě neprozradím.“ Brendan už byl stejně bezohledný obchodník jako jejich otec, což rozhodně nebyl kompliment. Jess sáhl do kapsy a vytáhl libru. Brendan si ji s neskrývanou

satisfakci vzal. „Beru.“ Jako profesionál si s ní začal točit v prstech.

„Sakra, Zbytku, já si *četl*.“ Jess říkal bratrovi *Zbytku*, jen když byl opravdu vytočený, protože to byla docela krutá přezdívka. Brendan se narodil o pár vteřin později a nebyl tehdy moc velkého vzrůstu. Zkrátka to, co zbylo.

Zbytek.

Pokud Brendanovi vadila tahle kdysi nenáviděná přezdívka, nedal to na sobě znát. Jen pokrčil rameny. „Jak říká táta, my s těmi věcmi obchodujeme, neměli bychom je používat. To, co děláš, je akorát ztráta času.“

„Oproti tomu, co děláš ty? Pití a hazard?“

Brendan hodil na zem mokré vydání londýnských *Timesů*. Jess opatrně odložil *Inventio Fortunata* a sebral noviny ze země. Setřel z titulní stránky krůpěje vody. Hlavní článek doprovázela ilustrace obličejů, který poznával – byl sice starší, ale Jess nikdy nezapomněl na ten chtivý úšklebek toho parchanta. Ani inkoustem začerněné zuby přežvykující nedocenitelná slova sepsaná géniem před tisíci let.

„Pamatuješ si ho?“ zeptal se Brendan. „Sice to trvalo pět let, ale někdo konečně dostal toho tvého lízače inkoustu. Oficiální zdroje tvrdí, že to bylo za záhadných okolností.“

„A co se stalo doopravdy?“

„Když vycházel ze svého klubu, někdo mu kuchnul nůž mezi žebra, nic moc záhadného na tom nebylo. Akorát mlží. Nakonec to stejně hodí na paliče, pokud to tedy vůbec přiznají. Důvody k obviňování paličů hledat nemusí.“

Jess se podíval na bratra a málem se ho zeptal: „*Tos udělal ty?*“ ale ve skutečnosti ani odpověď znát nechtěl. „Tos šel až sem, abys mi to ukázal?“

Brendan pokrčil rameny. „Myslel jsem, že by tě to mohlo rozveselit. Víím, že tě vždycky štvalo, že nedostal to, co si zasloužil.“

Bylo to ranní vydání a odpoledne se zrovna muselo přehoupnout do večera, protože když Jess podával bratrovi noviny zpátky,

stránky se smazaly a začaly se zaplňovat novým textem. Akorát lízač inkoustu zůstal na titulní stránce, což by tu kreaturu dozajista potěšilo.

Brendan noviny sroloval a strčil si je do kapsy. Na zem pod ním nakapala loužička a Jess po něm hodil špinavý starý ručník, do kterého si utíral boty. Brendan si odfrkl a mrštil ho zpátky. „No?“ Zeptal se. „Půjdeš domů?“

„Za chvíli.“

„Táta ti chce něco říct.“

Samozřejmě, že chtěl. Neměl rád, když Jess mizel, obzvláště když doufal, že ho zacvičí, aby mu mohl předat rodinný byznys. Problém ale byl, že Jess o to moc nestál. Vyznal se v pašování, ale Brendan byl dychtivější a byl lépe uzpůsobený k tomu, aby nosil kabát po Callumu Brightwellovi. Když se Jess schovával, dodávalo mu to pocit svobody a zároveň poskytovalo Zbytkovi šanci, jaké se druhorozeným synům jen tak nedostává.

Ale ne že by to Jess někdy přiznal, ať už Brendanovi nebo komukoliv jinému, že to dělá stejně tak pro svého mladšího bratra jako i pro sebe.

„Vždyť jo. Přijdu domů, až přijdu domů.“ Jess se znovu usadil do křesla. Byl to zaprášený starý kus nábytku, který vyhodil nějaký bankéř, a Jess ho táhl půl míle přes město až sem do polorozpadlého domu na Warren Street. Byla to moc velká ruina na to, aby ji někdo koupil, ale byla v příliš dobré lokalitě na to, aby lákala squatterry. Bylo to ideální místo na úkryt, nikdo ho tam neobtěžoval.

Ale Jess byl obzvláště podrážděný, protože ho Brendan objevil, a i přes tu zaplacenou libru si teď bude muset hledat novou čítárnu. Nevěřil bratrovi, že by se neprořekl... Pro jeho vlastní dobro, samozřejmě. To ovšem znamenalo odtáhnout to křeslo. Znovu.

Brendan se ani nepohnul. Stále z něj kapala voda na starou dřevěnou podlahu. Oči měl upřené na Jesse a přešla ho veškerá dobrá nálada. „Táta říkal hned, Jessi. Pohni.“

Když Brendan použil tenhle konkrétní tón, nemělo cenu se s ním hádat. Vzešla by z toho rvačka bez jakýchkoliv pravidel

a Jessovi se dvakrát nechtělo prohrávat. Vždycky *prohrál*, protože někde hluboko uvnitř nechtěl bratrovi ublížit.

Brendan ale patrně podobná omezení necítil.

Jess opatrně zabalil křehkou knihu do voděodolného pouzdra a upevnil ji do popruhu na pašování.

Sundal si volnou košili a s lehkostí si napůl automaticky sám zapnul popruhy. Znovu si oblékl košili a přes ní vestu ušitou tak, aby zakryla, co má pod ní. Už to nebyl ten otrhaný běžec co dříve, teď už měl lněnou košili a vestu pečlivě ozdobenou hedvábným vyšíváním. Přes ni si oblékl tlustý kožený kabát, aby nepromokl, a druhý kabát hodil bratrovi. Ten ho beze slova díky chytil.

A pak se oba šestnáctiletí chlapci podobní jako vejce vejci, ale přesto tak odlišní, společně vydali přes město.

Jakmile přišli domů, Brendan se oddělil a vyběhl nahoru kolem polekané služky, která za ním křičela něco o špinění koberců. Jess se upravil ve foyer, dal svůj mokrý kabát služebné, a předtím než vkročil na vyleštěnou dřevěnou podlahu, si očistil boty.

Jeho matka právě vyšla ze společenské místnosti, ale hodiny pro přijímání návštěv už byly dávno pryč. Rychle si ho prohlédla od hlavy až k patě. Musel být oblečený podle jejích představ, protože se k němu sklonila a dala mu suchý polibek na tvář. Byla to upravená pohledná žena ve středním věku. U spánku měla začínající šediny, ale v jejích plavých vlasech byly sotva vidět. Voněla po levanduli a ohni. Na sobě měla slušivé tmavé šaty.

„Kéž bys tak nesoužil svého otce,“ řekla Jessovi a položila mu lehce ruku na rameno. „Už má zase tu svou náladu. Zkus být zdvořilý, už kvůli mně.“

„Budu,“ odpověděl Jess, ale byl to jen prázdný slib, stejně jako její náznak starostí. S matkou si nikdy nebyli blízcí. V tomhle, stejně jako v tolika věcech v životě, byl Jess sám.

Nechal ji tam stát a vydal se směrem do otcovy pracovny, ona však už byla zabraná do aranžování nových sedmikrásek a růží.

Pokoj byl zevnitř plný nábytku z tmavého dřeva vyhrátého

ohněm z krbu. Police lemovaly knihy s pečeti Knihovny na hřbetě, byly barevně odlišené podle témat – Jessův otec měl rád biografie a historické knihy, převládaly tedy kaštanově hnědé a modré kožené vazby. Zaplatil si zvláštní povolení mít doma trvalou sbírku knih, takže většina z nich mu nikdy nevyprší, nevybledne a písmo v nich nezmizí.

Nikde nebylo vidět ani jediný ručně psaný originál. Callum Brightwell si dával dobrý pozor na to, aby nebylo patrné nic jiného než to, že je to zdatný dovozce zboží. Dnes napodoboval vzdálený východ, takže pod sakem měl červenooranžovou vestu z čínského hedvábí.

„Otče,“ oslovil ho Jess a čekal, až jeho táta zvedne oči a všimne si ho.

Callum si ještě perem několik vteřin zapisoval něco do osobního deníku a pak ho vyzval: „Sedni si, Jessi. Chci s tebou mluvit.“

„Brendan mi to říkal.“

Callum odložil pero a sepjal ruce. Seděl za bohatě vyřezávaným mahagonovým stolem s fantastickými obličejí a obřímí nohami s drápy, které Jessovi vždy připomínaly lvy od Knihovny.

„Musíš se přestat toulat,“ začal. „Není dobré počasí na to, abys někde lelkoval, a mimo to, měl jsem pro tebe práci.“

„Promiň,“ omlouval se Jess.

„Netušíš, kam se poděla moje kopie *Inventio Fortunata*? Měl jsem na ni kupce.“

„Ne,“ zalhal Jess a zdálo se mu, že ta kniha, kterou má schovanou pod košilí, ztěžkla. Jeho otec se většinou nestaral o jednotlivé knihy a Jess si vždy dával pozor, aby si bral ty, o které zrovna nikdo neměl zájem. „Mám se po ní podívat? Asi bude někde založená.“

„To je jedno, prodám mu něco jiného.“ Otec odsunul židli a postavil se, aby mohl chodit kolem stolu. Jess odolal nutkání rovněž se postavit. Vypadalo by to příliš nápadně. Necítil se v ohrožení, ale otec byl mistrem náhlých násilných výbuchů. Zůstat ostražitý bylo lepší než naznačovat slabost. „Je na čase, aby ses začal starat sám o sebe. Máš na to věk.“

Jako by si nepředplatil dost dopředu, když celé dětství riskoval život. Jess si všimnul, že každým krokem se k němu jeho otec blíží, sice oklikou, ale účelně.

„Nezeptáš se, co mám za lubem? Dobrá strategie. V tom jsi podobný bratrovi: oba jste přemýšliví. To znamená, že ti to pálí. A to se v tomhle chladném a krutém světě hodí.“

Jess byl připravený, ale jeho otec byl přesto rychlejší. Vrhнул se dopředu, chytl opěradla Jessovy židle a nahnul se nad něj. A i přes svůj věk, výšku a sílu se teď Jess zničehonic cítil jako desetiletý nemotora, který se připravuje schytat ránu.

Přinutil se ji přijmout bez ucuknutí, ale rána nepřišla. Jeho otec na něj jenom koukal, zblízka a až příliš osobně. Jess se musel přemáhat, aby neuhnul očima.

„Řemeslo převzít nechceš, to je nad slunce jasné,“ pronesl otec. „Ale stejně se na to nehodíš. Jsi spíš jako nějaký *učenec*. V krvi máš inkoust, chlapče, a nemůžeš si pomoci. Knihy pro tebe nikdy nebudou jen obchod.“

„Vždycky jsem udělal všechno, cos po mně chtěl,“ odušil Jess.

„A nikdy jsem po tobě nechtěl nic, co bys nezvládl. Kdybych ti řekl, ať tu knihu, co máš pod košilí, hodíš do ohně, *v tom* bys mě určitě zklamal.“

Jess sevřel rukama opěradla a dalo mu pořádně zabrat, aby odpověď nezakřičel. „Nejsem žádný zatracený *palič*.“ Nějakým způsobem to dokázal říct klidně.

„O to mi přesně jde. Zničit knihu a zachránit se tak před dopadením je v naší branži občas nezbytnost, a ne nějaké pitomé politické prohlášení. Ale ty bys to nedokázal. Ani kdyby ti to mělo zachránit krk.“ Otec zakroutil hlavou a poodstoupil. Šel si sednout zpátky ke stolu a Jesse ten náhlý příval svobody podivně oslabil. „Musíš mi být nějak k užítku. Nemůžeš nás po zbytek života vysávat jako nějaký bezcenný šlechtic. Já utrácel peníze, abych ti zajistil nejlepší učitele, zatímco tvůj bratr si poctivě vydělával. Připouštím, dělal jsi nám radost, jak ti učení šlo, ale teď je na čase postarat se sám o sebe.“

Bylo podivné, že otcův souhlas Jesse zároveň nadchnul a zklamal. Jess nevěděl, jak to přijmout, a už vůbec nevěděl, co říct. Tak neřekl nic.

„Slyšel jsi mě?“ promluvil Callum Brightwell nečekaně jemným hlasem, a Jess v jeho tváři spatřil něco nového. Nevěděl, co to je, ale přinutilo ho to opřít se. „Mluvím o tvé budoucnosti, Jessi.“

Jess spolknul náhlý pocit znepokojení. „A jaké budoucnosti, když ne té v tvojí branži?“

„Koupil jsem ti místo v Knihovně, pokud zvládneš zácvik.“

„Nedělej si ze mě legraci!“ Jeho výsměšek nezměnil otcův výraz, nepřišel dokonce ani náznak zloby. „To nemůžeš myslet vážně. *Brightwell*. V Knihovně.“

„Myslím to vážně, chlapče. Mít syna v Knihovně by klanu nesmírně prospělo. Zúčastníš se několika razií, dáš nějaké ty nesmírně cenné knihy stranou, a vyděláš nám celé jmění. Můžeš nás i varovat před raziemi, plány gardy a tak podobně. A kromě toho bys měl k dispozici veškeré knihy, na které bys tam narazil.“

„To nemůžeš myslet vážně,“ odpověděl Jess. „To chceš, abych ti tam dělal špeha?“

„Chci, abys byl naší výhodou – a zastal se nás v případě, že by Brightwellovi zastání potřebovali. Knihovna ovládá svět, synu. Byl bys prospěšný v mnoha věcech, ale uvnitř Knihovny budeš svému bratrově ještě prospěšnější. Mohl bys mu jednoho dne zachránit život.“

Samozřejmě, že se mu otec snažil hrát na city. „Nikdy bych neudělal přijímací zkoušky.“

„Proč myslíš, že jsem celou dobu platil ty učitele, chlapče? Budeš si ale muset dávat pozor, abys odpovídal jen tak, jak by odpovídal kluk tvého věku, co zná pouze kodex. V hlavě máš spoustu nepovolených vědomostí. Vystav je na odív a udělají ti něco mnohem horšího, než že tě pošlou domů s ostudou.“

Jeho otec to *opravdu* myslel vážně, a když to Jess pochopil, přešel ho vztek. Nikdy ani nepomýšlel na službu v Knihovně. Na jednu stranu ho ta představa děsila, nezapomněl, jak knihovní lvi drtili

nevinné lidi svými drápy. Ale na druhou stranu bylo v Knihovně všechno, po čem kdy toužil. Veškeré vědění světa na dosah ruky.

Když ale Jess neodpovídal, jeho otec vzdychl a hlas mu zastřela netrpělivost. „Říkejme tomu obchod, chlapče. Tobě se splní veškeré touhy a nám to poskytne výhodu. Zkus to. Ale musím tě varovat: pokud to vzdáš anebo selžeš, už od téhle rodiny nikdy nic nevidíš. Ani penny.“

„A co když zůstanu tady?“

„Pak stejně nemůžu žít a šatit neužitečného klacka, kterému loajalita nic neříká a který nepřináší žádný užitek, že? Buď budeš pracovat pro nás, anebo o to dřív skončíš na ulici.“

Jeho otec nasadil přísný a neústupný výraz, nebylo pochyb o tom, že to myslel vážně. Knihovní zkoušky, zácvik a možná služba, anebo se v šestnácti letech octnout sám na ulici a žít se, jak to jen půjde. Jess viděl, jak takoví kluci končí. To nechtěl.

„Jsi mizera,“ ucedil Jess. „Ale to jsem vždycky věděl. *Táto.*“

Callum se pousmál. Měl oči jako chladné oblázky. „Takže souhlasíš?“

„Mám snad na výběr?“

Otec se naklonil a popadl Jesse za rameno tak silně, že věděl, že bude mít modřiny. „Nemáš, synu. To proto jsem tak dobrý v tom, co dělám. Snaž se, abys byl stejně tak dobrý v tom, co budeš dělat ty.“

Koupit ono místo v Knihovně nebyla levná záležitost. Většina rodin si o tom ani nemohla nechat zdát, byla to výsada pro odporně bohaté a urozené. Brightwellovi byli bohatí dost, ale i tak to byla enormní suma.

Jess se nemohl ubránit myšlence, že jeho budoucnost zaplatil prastarý Archimedův spis rozžvýkaný v tom kočáře, když mu bylo deset let. Další věc, kterou si nedovolil zapsat do osobního deníku. Ale přepečlivě si do něj zapsal zmínku o tom, jaké bylo dostat se pod takový tlak. O tom, jak tu příležitost zároveň miloval a nenáviděl.

Jeho otec zaplatil a teď už to bylo na Jessovi. První krok, a v mnoha ohledech ten nejtěžší, bylo hlásit se v londýnském Serapeu na

vstupní test. Od toho incidentu se lvy se tomu místu vyhýbal a vůbec neměl radost, že se tam musí vrátit. Naštěstí ho parní kočár dovezl k vchodu pro veřejnost na západní straně. I tam bylo několik soch, ale stály na piedestalech, takže se jim nemusel dívat do očí.

Pocit bezpečí však pominul, když si všimnul mechanické sochy královny Anny. Prázdnýma očima koukala dolů po lidech na schodech. V levé ruce držela královský erb a v pravé zlaté žezlo namířené dolů směrem k hlavám lidí, kteří procházeli kolem jejího podstavce.

Vypadala až děsivě lidsky. Jess měl znepokojující pocit, že, podobně jako lvi, stála a tiše a nemilosrdně soudila lidi. Na krátkou chvíli si představil, že jí oči žhnou rudě a její žezlo dopadá na jeho hlavu. *Nezpůsobit služby.*

Ale když spolu s ostatními uchazeči spěchal kolem ní, ani se nepohnula.

Zkoušky se konaly ve veřejné čítárně tam, kde obvykle stával sbor. Učenkyně v černé róbě a se stříbrným náramkem na zápěstí každému rozdala tenké listy papíru. Podle Jessových odhadů tam bylo asi padesát lidí. Většina vypadala vyděšeně, ovšem nebylo jisté, zda se děsili selhání, nebo úspěchu. Všichni na sobě měli nóbl oblečení a jejich budoucnost nepochybně závisela na výsledku zkoušek. *Bohatý druhorozený syn dneška je chudšas zítřka*, říkával jeho otec.

List papíru na Jessově stole se začal zaplňovat textem. Bylo to staré knihovnické písmo, krásné a zdobné, polovina vítězství byla už ho přečíst... ale Jess jen tak pro zábavu zkoumal a luštil mnohem složitější texty. Úvodní otázky, přestože byly navrženy tak, aby otestovaly vědomosti uchazečů, pro něj byly až směšně lehké.

Mohl se tím trochu utěšovat, protože další oddíl byl *mnohem* těžší a netrvalo dlouho a začal si dělat starosti a potit se. Sekce alchymie a mechanika mu daly pořádně zabrat a u sekce medika si taky nebyl dvakrát jistý. Tolik k jeho úmyslu udělat test bez zaváhání.

Jess dlouho váhal, než se nakonec podepsal pod poslední odpovědi. Písmo poté ze stránky zmizelo a elegantní nápis, který se

objevil místo něj, ho informoval, že výsledky budou brzy zveřejněny a nyní může odejít ze Serapea.

Když odcházel, královna Anna stále ještě soudila kolemjdoucí a Jess, který bral schody po dvou, se snažil nedívat se jí přímo do očí. Bylo teplo a slunce svítilo, na nádvoří poletovali holubi a Jess hledal kočár Brightwellů, který měl být přistavený poblíž. Popojel ale kousek dál a Jess se k němu rozběhl. Uvědomil si, že je nervózní. Ve skutečnosti je *napjatý*, jak si poradil s testem. Záleželo mu na tom. Byl to pro něj nový pocit, který mu nebyl zrovna příjemný.

„Pane?“ Jessův řidič na kozlíku vypadal velmi nervózní a očividně chtěl zmizet. Byl to jeden z pohůnku jeho otce a celou kariéru kriminálního strávil vyhýbáním se Knihovně. Jess se mu ani nedivil. Nastoupil do kočáru, a když si sedal, jeho kodex – kniha vázaná v kůži, která zrcadlila Základní soubor Velké knihovny v Alexandrii – zabzučela. Někdo mu poslal vzkaz. Otevřel kodex a spatřil, jak zdobným knihovním písmem postupně přibývají písmena. Dokonce i cítil lehké vibrace pera, jímž úředník Knihovny onen vzkaz psal.

S potěšením vám oznamujeme, že JESS BRIGHTWELL se tímto přijímá do ctěné služby Velké knihovny. Hlaste se zítra ráno v deset hodin na londýnské stanici St. Pancras, odkud odcestujete do Alexandrie. Následuje seznam schválených věcí, které si můžete vzít s sebou.

Pod vzkazem byla pečeť Knihovny, jejíž reliéf byl oproti textu vystoupilý a svítil červeně. Jess ji přejel prsty. Byla lepkavá jako vosk, ale teplá jako krev a Jess měl pocit, jako by byla živá.

I jeho jméno bylo tučně zvýrazněné. JESS BRIGHTWELL.

Polknul, zavřel knihu, a cestou domů v kočáře se snažil ovládnout pulz, který se mu najednou neskutečně zrychlil.

Matka, kterou to velmi zasáhlo (anebo si alespoň myslela, že by mělo), mu věnovala překrásnou sadu zdobených psacích potřeb a od otce dostal zbrusu novou koženou vazbu kodexu, vydání pro učence s dostatkem stran navíc pro poznámky. Vazba byla zdobena zlatým symbolem Knihovny.

Bratr mu nedal nic, ale Jess od něj ani nic nečekal.

Večeře byla toho dne neobyčejně klidná a slavnostní. Po malé sklenice brandy, kterou mu matka povolila, zůstal Jess sedět sám venku na schodech do zahrady. Byla jasná a chladná noc, takových v Londýně moc nebývalo, a Jess pozoroval přibývající měsíc. Tam, kam jede, budou hvězdy vypadat jinak. Měsíc však bude stejný.

Nikdy by nečekal, že z vyhlídky na odjezd bude *smutný*.

Ani neslyšel, jak Brendan vyšel z domu, ale nepřekvapilo ho, když za sebou zaregistroval jeho kroky. „Už se nikdy nevrátíš.“

Tohle Jess nečekal. Otočil se na Brendana, který stál ve stínu se zkříženýma rukama. Neviděl mu do tváře.

„Jsi chytrý, Jessi, ale táta se v jedné věci mýlí. Inkoust nemá jenom v krvi. Máš ho i v kostech. Máš od něj černou celou kostru. Půjdeš tam, *k nim*, a my tě ztratíme navždy.“ Brendan se kousek posunul, ale stále se díval jinam. „Takže nechod.“

„Myslel jsem, že mě tu nechceš.“

Brendan pokrčil rameny a zmizel kdesi v temnotě. Zmizel dělat bůhvíco. *Je mi to líto, Zbytku*, pomyslel si Jess. Ale ve skutečnosti mu to líto nebylo. Tady ho nečekala žádná budoucnost, stejně jako by Brendana nečekala žádná budoucnost v Knihovně.

Tohle byla jeho poslední noc doma.

Jess šel dovnitř, zapsal si něco do deníku a zbytek večera pak strávil čtením *Inventio Fortunata*.

Což vlastně dávalo za pravdu jeho bratrovi.

Následující den ho místo služebnictva na stanici St. Pancras doprovodil jeho otec a osobně mu donesl zavazadlo k vlaku... Za celou dobu se mu ani jednou nezměnil výraz ve tváři. Když Jessovi podával zavazadlo, řekl mu: „Ať jsme na tebe pyšní, synu, nebo tě, přísahám Bohu, budu řezat tak dlouho, dokud nebudeme.“ Ale oči se mu při tom vlhce leskly, takže Jess znejistěl. Jeho otec nebyl slabý a zranitelný.

Takže to, co viděl, nemohly být slzy.

Otec na Jesse rychle a rázně kývnul a ztratil se v davu cestujících a holubů. Vlhký kouř parních vlaků vystoupal ke stropu

nádražní haly a rozplynul se ve zdobeném kování. Pro Jesse to byl známý i neznámý pocit najednou. Na chvílku zůstal osamocený a váhal. Chtěl vědět, jak se bude cítit během přechodu mezi starým a novým světem.

Do odjezdu zbývalo dvacet minut a Jess plánoval, že by si koupil něco teplého k pití v jednom ze stánků na nádraží, ale jak přemýšlel o čaji, někde za sebou zaslechl nějaký povyk.

Slyšel nějakého muže křičet a něco ho na tom zaujalo, tak se k němu otočil.

„... říkám, že vás podvádějí! Ta slova nejsou nic jiného než falešné modly, které uctíváte! Velká knihovna kdysi bývala laskavá, ale co se z ní stalo teď? Dává nám něco? *Potlačuje! Dusí!* Vy, pane, máte nějakou knihu? Ne, pane, nemyslím blanket, který *oni* naplní jen tím, co chtějí, abyste četl... ale skutečnou knihu, původní dílo z ruky autora? Dovolila byste si to, madam? Knihovna *vlastní naše vzpomínky*, ale ani vám nedovolí mít knihu! Proč? Čeho se bojí? Proč se bojí vám dát svobodu volby?“

Jess si všiml kazatele, který stál na kamenné lavičce, v ruce držel knihu a promlouval ke kolemjdoucím. Nebyl to blanket, prázdné vydání ze Serapea opatřené symbolem Knihovny. Muž se oháněl mnohem vznešenější věcí v ručně vytvořené kožené vazbě a se zlatě vyvedeným jménem. Byl to jeho osobní deník, do kterého si každý den psal. Jess měl přesně takový. Knihovna je dávala každému nově narozenému dítěti a vedla každého člověka na světě, aby si do nich od útlého věku zapisoval své myšlenky a vzpomínky. V tomto ohledu fungovala Knihovna jako jakýsi pomník. Byl to jeden z důvodů, proč ji lidé milovali, propůjčovala jim tímto způsobem nesmrtelnost.

Tento muž však se svým deníkem mával jako s pochodní a v obličeji mu plálo horečné světlo, které Jesse znepokojovalo. Věděl, jak to chodí. Garda už je na cestě.

Lidé se řečníkovi vyhýbali obloukem, děsil je jeho zápal a jeho divoké oči. Jess se rozhlédl kolem. A zjistil, že se skutečně blíží rudý kordon londýnské gardy. I onen palič si jich všimnul. Ještě

více zvýšil hlas. „Člověk nemůže být zredukován na papír, linky a písmena! Nemůže být uložen do police! Život je cennější než kniha! *Sed liber vitae est dignius!*“

Poslední větu pronesl ve vítězoslavném tónu. Sáh si pod kabát, vyndal lahev jedovaté zelené tekutiny, odšpuntoval ji a kápl jedinou kapku na přebal deníku, který držel v ruce. Poté knihu odhodil na kamennou podlahu. Kniha ve vteřině prudce vzplála. Špičky plamenů byly smaragdově zelené a vykvetly vysoko do vzduchu. Nejbližší kolemjdoucí překvapeně odskočili pryč s vyděšeným křikem.

„Řecký oheň!“ zakřičel někdo a propukla panika, když se všichni lidé okolo rozběhli směrem k východům. Tam zastavili postup londýnské gardy, která směřovala proti proudu.

„Knihovna vás chce zaslepit!“ křičel palič. „Zemřu proto, abych vám ukázal světlo! Nevěřte jim! Lžou vám!“

Jess by asi udělal nejlépe, kdyby utekl. Všude kolem něj byli lidi, kteří měli víc rozumu, ale Jesse znehybněla hrůza a – ano – zvědavost, a tak zůstal a dál muže pozoroval. Z knihy planoucí na kamenné podlaze se linul děsivý zvuk bezmocné zlosti a děsu, jako kdyby samotné stránky křičely o pomoc. Byl to originál knihy, *jediná kopie*, napsaná inkoustem na papír. Byly to myšlenky a sny toho muže a... umíraly. Nebylo to sice *Tvoření koule*, ale i tak Jess bojoval s nutkáním tu knihu zachránit.

„Běž pryč!“ křičel gardista a málem Jesse shodil na zem, když ho začal strkat k východu. „Zmiz! Copak nepoznáš řecký oheň, když ho vidíš?“

Poznal a také si uvědomil – ovšem až příliš pozdě – že palič neměl jen tu jedinou kapku, kterou použil na zapálení deníku. Nad hlavou držel celou lahev. Zářila jako tmavý smaragd rozsvícený trochou světla procházejícího skrz okna.

Jess udělal krok zpátky a zakopl o své zavazadlo. Když padal, měl oči stále upřené na paličovi. *Měl bych odsud zmizet*, pomyslel si, jeho mozek se však asi nechal zhypnotizovat ohněm a šel si schrupnout. Jess *chtěl* zmizet, ale tělo ho neposlouchalo.

„Zašpuntuj tu lahev, synu,“ přesvědčoval jeden z gardistů paliče. Byl to starší muž a zněl autoritativně a nezvykle laskavě. „Tohle přece nemusíš dělat. Řekl jsi to, co jsi chtěl, a jestli chceš zničit svoje vlastní slova, je to samozřejmě tvoje věc, nikoho jiného. Zašpuntuj to a dej to pryč. Všechno bude v pořádku. Dáme ti jenom pokutu, slibuju.“

„Lháři,“ odpověděl muž a Jess si v tu chvíli uvědomil, že ten palič ve skutečnosti není o moc starší než on sám. Mohlo mu být maximálně dvacet. Vypadal ustrašeně, nicméně přesvědčeně. Měl něco v očích, něco divokého. „Jsi jenom hračka Knihovny a neumlíš mě! *Sed liber vitae est dignius!*“

To bylo motto paličů: *Život je cennější než kniha.*

Zároveň to byla jeho poslední slova.

Mladík si na hrud' překlopil lahev řeckého ohně a zbytek si vytil na hlavu. Gardisté, kteří se k němu přibližovali, se okamžitě dali na útěk.

Jess viděl svítící chemikálii zajiskřit a vznítit se. Paliče pohlitly zelené plameny, které se v děsivém výbuchu světla rozhořely směrem ke klenutému stropu. To, co při tom Jess slyšel, ještě nikdy v životě nezažil – nasátý vzduch, praskání a šumění, a poté křik.

Panebože, ten příšerný křik.

Jeden z gardistů Jesse popadl a strhl ho z nástupiště. Dopadl drsně na štěrkový podklad kolejí, jen kousek od železné sukně lokomotivy. Gardistova váha ho přimáčkla na koleje a Jess mohl sotva dýchat. Koutkem oka zahlédl proudy zelené, žluté a červené zuřící v ohnivě bouři nad jejich hlavami.

Křik ustal a hrůzostrašné plameny se stáhly zpět, avšak oheň stále hořel.

Gardista, který ho strhl s sebou z nástupiště, Jessovi bránil vstát. „Ne,“ zafuněl. Pod černou helmou mu svítil bledý obličej. „Zůstaň dole, vzduch je toxický, dokud kompletně nevyhoří.“

„Ale on je –“

„Mrtvý,“ dokončil větu gardista a chytl Jesse pevně za rameno. „A už pro něj nemůžeme nic udělat. Ten hlupák, nemusel to –“

Hlas se mu třásl a pak přestal mluvit úplně. Přestože Jess viděl odmalička v gardistech nepřítele, v tuhle chvíli je hrůza sblížila. „Zatracení paliči. Nedá se s nimi domluvit. Je to čím dál tím horší.“ Muž zamrkal, aby skryl slzy, a otočil se.

Jess se opřel o tvrdou kamennou zeď a koukal na skomírající záři ohně, dokud úplně nezmizela.

Garda ho poté vyslechla – ne že by ho z něčeho podezřívala, ale zůstal, zatímco ostatní utekli a byl ve věku, kdy by se mladí muži mohli podobnými věcmi nechat ovlivnit. Odpovídal pravdivě a ukázal jim svůj kodex, který obsahoval jeho cestovní dokumenty do Alexandrie, a oficiální dopis potvrzující přijetí do Knihovny. Měl starost, že zmešká vlak, avšak žádný vlak nikam nejel, dokud garda neusoudila, že už nebezpečí nehrozí.

Trvalo to několik hodin a Jess myslel, že pošlou pro jeho rodiče, ale nikdo se neobjevil. Vzpomínal si, jak tátovi říkali, že Jessův starší bratr Liam byl zatčen za pašování knih, a vybavil si smutek a zklamání, které se zrcadlilo v otcově tváři. Otec se Liama nezastral. A kdyby došlo na nejhorší, ani pro Jesse by si nepřišel.

Jess byl napjatý, ale garda ho konečně nechala vrátit se na nádraží, kde bylo během hodiny odstraněno všechno, co připomínalo paličovu smrt, až na barevné skvrny. *Ta kniha*, pomyslel si Jess, když stál a koukal dolů na menší skvrnu na podlaze. *Tady zemřela ta kniha*. Viděl stejnou ošklivou černou jizvu jako na lavičce, kde se zapálil onen palič.

Myšlenka, že ten mladík s sebou do plamenů vzal i vlastní osobní deník, Jesse podráždila. Nejen že se vzdal života, ale vzdal se i jakékoliv naděje na to, že lidé porozumí jeho smyslu. Možná by ho nikdo nečetl, možná by jeho důvody ostatní shledali všední a zbytečné. Ale tím, že deník spálil, vymazal se z historie tak, jak to jen šlo. Modernímu člověku, který žil s vědomím, že Knihovna udrží jeho vzpomínku... to přišlo nemyslitelné.

Jess si uvědomil, že jak tam stojí, lidé se na něj divně koukají. Sebral zavazadlo a šel na nástupiště.

Odjezdy byly posunuté a nádraží bylo opět plné lidí. Vlaky chrlyly do vzduchu bledou mlhou a ženy, muži a děti chodili a popobíhali po nádraží pohlceni svými záležitostmi. I holubi se vrátili a sezobávali drobky odpadávající z narychlo snědených koláčů a sendvičů. Jediný rozdíl, který Jess zpozoroval, byl, že na nádraží bylo přítomno více gardistů, kteří hledali další paliče toužící po mučednické smrti.

Ačkoliv byla dost brutální, přišla smrt toho muže Jessovi jako pouhý kámen vhozený do rychle tekoucí řeky: krátký cákanec, a pak ani stopy. Nevěděl, jestli to je otřesné, anebo uklidňující.

Přesunul se na nástupiště a postavil se do řady lidí nastupujících do dlouhého elegantně stříbrného vlaku. U brány mu postarší průvodčí v uniformě řekl: „Radši si udělej pohodlí, chlapče, čeká tě náročná cesta. Přes Francii do Španělska, poté do Maroka a pak do Alexandrie. Na alexandrijské hranici měj připravené papíry. Máš všechno?“

Jess mu poděkoval a vydal se hledat místo. Nebyl překvapený, že mu otec koupil levnou jízdenku. Lidé s lepšími lístky měli polstrovaná sedadla a vozíky s čajem, zatímco vagon, kde se usadil Jess, byl dost opotřebovaný a zatuchlý, bylo to tu cítit po jídle a špinavých nohách. A také byl přeplněný. Přicházelo stále více lidí a zabírali místo svými zavazadly. Jess byl vychován s nedůvěrou v dobré úmysly ostatních lidí.

Do deníku si zapsal zmínku o tom paličovi, o cestě a spolucestujících a poté odložil pero, a jak míle ubíhaly a zastávky přicházely a odcházely, jedl a spal. K jeho úlevě do vlaku nastoupilo méně cestujících, než jich z něj vystoupilo. Když vlak opustil Anglii a skrz podzemní tunel vjel do knihovní oblasti Francie, složení pasažérů se změnilo. Cestou na pobřeží Jess poslouchal nervózní hovory o nebezpečí a mnoho lidí si oddechlo, když vlak dorazil k tunelu bez incidentu. Velšská armáda se přibližovala. Přestože vlaky byly zatím ušetřeny všech hrozeb, nikdo nebral bezpečnou cestu jako samozřejmost.

Když se o den později vlak přiblížil ke španělské hranici, většína cestujících by se dala rozdělit do dvou kategorií. Uchazeči, jako

byl on sám, mladí a převážně nervózní, namačkaní do malých skupinek, a sebejistí zaměstnanci Knihovny, kteří byli snadno rozpoznatelní i v civilu. Měli měděné, stříbrné a – vzácný pohled – jeden z nich také zlatý náramek na zápěstí. Jess přemýšlel, jaké to je, vědět, že máte místo na celý život. Cítil by se svobodný, nebo naopak v pasti? *Ne že bych to někdy zjistil*, říkal si. Knihovna nabízel zlatý náramek jen několika vybraným zaměstnancům každou generaci.

Zbytek jízdy byl dlouhý, ale nepříhodilo se nic zvláštního. Vlak cestou projel několika bouřemi, ale jinak měla cesta hladký průběh až na jih Španělska k moři, kde všichni pasažéři vystoupili, zamrkali v ostrém slunečním svitu, a nalodili se na trajekt.

Když nastoupili na vlak do Alexandrie v Maroku, přibylo několik nových pasažérů. Jeden z nich nešel přehlédnout. Blondatý modrooký chlapec zhruba v Jessově věku, který byl tak velký, že by mohl ohýbat železné tyče... což poněkud nekorespondovalo s tím, jak opatrně procházel kolem ostatních a omlouval se za každý dotek. Byl až příliš ohleduplný.

Jejich pohledy se na vteřinu střetly a Jess kývnul, což byla chyba. Obr si to namířil přímo k němu a řekl: „Je tu volno?“ Uměl dobře anglicky, ale měl znatelný německý přízvuk.

„Místa je tu dost, příteli, sedni si, kam chceš.“

Jess myslel, že mu tím naznačí, aby pokračoval v cestě, ale místo toho se před ním objevila natažená ruka s rozevřenou dlaní a chlapec se představil: „Thomas Schreiber.“

„Jess Brighthwell.“ Potřásli si rukama, mladík naskládal svoje velké tělo do sedačky vedle Jesse a oddechl si úlevou.

„Konečně nějaký prostor.“

Jess s tím moc nesouhlasil, protože Thomas zabral většinu toho jeho. „Dlouhá cesta?“

„Berlín. Znáš Berlín?“

„Nikdy jsem tam nebyl,“ odtušil Jess. „Je to tam hezké?“

„Moc hezké. A ty? Odkud?“

„Z Londýna.“

„V Anglii? Ale to je taky daleko.“

„Jo, to je. Taky jedeš do knihovny na zácvik, že?“

„Ano. Doufám, že získám místo u techniků. Můj dědeček dlouhé roky nosil stříbrný náramek.“

„Technici... ti spadají pod Artifex. To je prý dost náročné. Znamená příbuzný se stříbrným náramkem nějaké úlevy?“ Když se mu jako odpověď dostalo Thomasova prázdného výrazu, zkusil to znova. „To znamená, že bys nemusel dělat přijímací zkoušky. Děti zlatých náramků jdou automaticky do zácviku. U stříbrných jsem si nebyl jistý.“

„To by bylo hezké, že? Ne, ne, nic takového. Musel jsem udělat zkoušku.“

„Jo? A jak ti to šlo?“

Thomas pokrčil rameny. „Šlo to.“

„Já měl sedm set padesát. Nejvyšší skóre v Londýně.“ Když to říkal, uvědomil si, že to zní jako chvástání. No dobrá. Byl na to pyšný.

Thomas zvedl svá bledá obočí a přikývl. „Velmi dobré.“ Pečlivě zdvořilý způsob, jakým to řekl, přinutil Jesse zamračit se na něj.

„Kolik jsi měl ty?“

Thomas se zdráhal to říct, ale Jessův pohled ho nakonec donutil. „Devět set dvacet pět.“

„Cože?“

„Studentům z Berlína se u zkoušek vždy dařilo.“ Z Thomasových úst to znělo zároveň hrdě a omluvně.

„Dařilo? Kamaráde, jsem si jistý, že nikdo z učenců z Londýna by nic takového nezvládl. To musí být nejvyšší skóre roku!“

„Ne,“ odvětil Thomas. „To bylo to její.“ Rozhlédl se po vlaku a kývl směrem k mladé dívce sedící vzadu. Jess ji poznal. Nastupovala dříve obklopená houfem příbuzných, kteří odešli až poté, co jim průvodčí dal varování.

Jak byl Thomas velký, ona byla malá a z toho, co Jess viděl, vypadala, že má tmavší pleť a vlasy zakryté černým šátkem. Moc toho vidět ani nebylo, byla totiž zabraná do knihy.

„Tahleta,“ pokračoval Thomas, „údajně jako první v historii zkoušek dosáhla perfektního skóre. Ne jako první holka. Jako první *kdokoliv*.“ Zněl ohromeně a uctivě. Jak se Jess koukal za něj, dívka odložila knihu a svými hnědýma očima jim opětovala intenzivní pohled. Thomas se styděl, že byl přistižen, a tak se rychle otočil zpátky dopředu.

Jess však na ni hleděl dál. Byla hezká, ne krásná, ale něco ho na ni přitahovalo. Nadzvedla jedno obočí stejně, jako to dělával Jessův bratr, a on se ji snažil napodobit. Stále to neuměl.

Takže se zvedl a přešel horské pásmo tvořené Thomasovými koleny.

„Kam to jdeš?“ zašeptal Thomas.

„Pozdravit ji,“ odpověděl Jess. „Nejchytřejší holka na světě? Tu se vyplatí znát.“

„Já bych...“

Jess už kráčet směrem k oné dívce, která na něj stále upírala svůj vyzývavý pohled, když si vedle ní přisedl nějaký chlap. Byl to starší zavalitý muž oblečený v drahých tradičních arabských šatech.

Jess se zastavil a zdvořile se uklonil. Dívka kývla. „Chtěl jsem se představit,“ začal. „Jess Brightwell. Táhleten stydlivý obr vzadu je můj kamarád Thomas Schreiber.“

„Chalíla Sajfová,“ představila se dívka. „Tohle je můj strýček Násir. Doprovází mě na alexandrijské hranice.“

Strýček se na Jesse mile usmál, zvedl se a také se mu uklonil. Bylo to velmi zdvořilé, ale jedna věc byla jistá – od té dívky se nehne.

Jess se otočil zpátky na Chalílu. „Nejvyšší skóre v testu,“ začal. „To už máš asi místo jisté.“

„V životě není nic samozřejmé. Třeba nebudu zvládat práci. Někteří lidé na to mohou být moc křehcí.“

„Křehcí,“ zopakoval Jess. „To mi v tvém případě nepřijde.“

„Vy jste také student, pane?“ zeptal se dívčin strýček.

„Nejsem tak dobrý jako vaše neteř, pane, ale ano.“

„A odkud jste?“

„Z Anglie, pane.“

„Aha. Copak nejste ve válce...?“

„Ne ta část země, odkud pocházím,“ odpověděl Jess. Muž byl příliš dobře vychovaný na to, aby to řekl, ovšem podle něj byla Anglie semeništem problémů. „No tak já vás nechám číst, slečno Sajfová. Přeju příjemnou cestu.“

„Děkuji za vaši zdvořilost, pane Brightwelli,“ opáčila. „Také vám přeji příjemnou cestu.“

Její odpověď byla velice formální, ale její úsměv už tolik ne. Nebyl úplně přívětivý, ale nebyl ani ustrašený.

A rozhodně ne křehký.

Jess přelezl Thomase zpátky na své místo a řekl: „Tak to je jasná věc, jednou z ní bude kurátorka, pokud ne přímo zatracená archivářka. Moje budoucnost je čím dál temnější.“ Nemyslel to tak. Měl rád výzvy a tohle... začínalo vypadat jako jedna z největších výzev jeho života. Bylo nudné být vždy ten chytřejší. Už teď věděl, že se bude muset snažit.

Už se nikdy nevrátíš. Zničehonic se mu vybavila Brendanova slova. Byla prorocká, jeho rodina se už pomalu rozplývala jako sen. Tady se cítil dobře.

Cítil se správně.

Když výpravčí za okny vyzývali poslední cestující k nástupu, běžela k vagonu odhodlaně statná dívka. Nebyl to zrovna ladný pohyb, ale dlouhýma nohama ukrajovala kusy z nástupiště a na poslední chvíli skočila do dveří těsně před tím, než je výpravčí zavřel a zazněla píšťalka. Unavená a zpocená se opřela o stěnu vagonu, ale když se vlak rozjel, neudržela rovnováhu a spadla přímo Jessovi a Thomasovi do klína.

Nebyla to žádná lehká váha. A taky měla ostré lokty. Jess sebou škubnul a promnul si hrud', zatímco dívka se vyškrábala zpět na nohy a věnovala Jessovi a Thomasovi pohled, jako kdyby na ni zaútočili.

„Vítej,“ promluvil Thomas. „Thomas Schreiber. Berlín.“ Podával jí ruku. Odhrnula si rozčuchané vlnité hnědé vlasy z obličejce

a její pohled se změnil v přísný, zamračený výraz. Neochotně mu však podala ruku. „A ty jsi...?“

„Glain Wathenová. Merthyr Tydfil.“ Jakmile pohlédla na Jesse, okamžitě zmlkla.

„Jess Brightwell. Londýn.“

Zatvářila se kysele, odešla a našla si místo vzadu.

„Nelíbíš se jí,“ podotkl Thomas. „Vy se znáte?“

„To ani nemusíme,“ odpověděl Jess. Cítil, jak se mu Glainin pohled propaluje zezadu do hlavy. „Zní jako Velšanka. Momentálně asi plánuje, jak mi zapíchne nůž do ledviny, ještě než se dostaneme k hranicím.“ Thomas vypadal dost zmateně, a tak Jess doplnil: „Já jsem Angličan. Krevní msta. Lidi z toho šílí.“

„Aha,“ hlesl Thomas, ovšem nevypadal, že by to pochopil. Asi neví nic o válkách, co ve světě právě zuří, pomyslel si Jess. Anebo jen nechápal, že Jižní válka zuří už více než padesát let a na anglické i velšské straně jsou obrovské ztráty. V poslední době ale měli Velšané navrch.

Glain vypadala jako jedna z těch nepříjemných buřiček, které zkrátka nemohly nechat své spory na hranicích. Jessovi to bylo jedno. Alespoň někdo, koho mu nebude vadit překonat při boji o místo.

Míle ubíhaly směrem k jejich nejisté budoucnosti.

Na alexandrijské hranici si musel vystoupit každý, kdo neměl povolení vstoupit na území Knihovny, takže i Chalílín strýček. Očividně se mu moc nezamlouvalo nechávat ji ve společnosti nemytých mas – a popravdě řečeno, ve vlaku už byli všichni touhle dobou nemytí – ale odešel se ctí.

Jess mu zdvořile kývl na rozloučenou a pak se otočil a mrknul na Chalílu. Ignorovala ho. Byla zabraná do tiché, ale intenzivní konverzace s tou velšskou dívkou Glain, avšak Jess si nedokázal představit, co by mohly mít společného. Glain byla obyčejná a Chalíla byla krásná. Tam, kde měla arabská dívka šarmu a gracie na rozdávání, vládla Glain neomalenými manýry. Asi neměla vkus.

Jess s Thomase hráli karty a během několika hodin se k nim přidali i další, dokonce i jeden z knihovnických zaměstnanců se stříbrným náramkem. Ačkoliv jeho angličtina byla špatná a měl silný čínský přízvuk, sázel jako o život a Jess přišel o polovinu svých peněz, než opustil hru a usnul.

Když se vzbudil, Thomas vyhrál většinu peněz zpátky a tvářil se spokojeně jako anděl. Tou dobou ale už vlak přijížděl do Alexandrie.

Jess nebyl jediný, kdo zíral z okna. Dělal to většina vozu, dokonce i dospělí se služebními náramky na zápěstí. Protože tohle město... stálo za to vidět.

Vlak přijel na nádraží Misr, které zářilo bílým mramorem a kameny zbarvenými do žlutohněda. I v poledním slunci bylo oslepující. Tři patra nádraží stála na kanelovaných sloupech a vedle nich byly stejně vysoké sochy egyptských bohů. Když vlak zastavil, ocitli se cestující u masivních nohou boha Hora s hlavou jestřába. Jess zaklonil hlavu, aby se podíval nahoru. Hlava se zobákem clonila slunce a zlatý a modrý povrch sochy se blyštil jasněji než cokoliv, co Jess v životě viděl.

„Úžasné,“ vydechl Thomas. „Myslíš, že je to stroj? Tak velký?“

Jess pokrčil rameny. „Nemysli na to.“

Thomas vzal své zavazadlo (dvakrát tak velké jako Jessovo, ale na druhou stranu, Thomas byl dvakrát tak velký jako Jess) a chvátil ke dveřím vagonu. Byl venku na nástupišti dříve, než si Jess vůbec vytáhl kufr zpod sedadla. I tak dohnal svého německého kamaráda rychle, ale byť nechtěl, zpomaloval, až nakonec zastavil úplně. Oba chlapci stáli bok po boku a vstřebávali nový svět. Slunce se tu zdálo jiné. Nemilosrdně pálilo, přesto bylo podivně přívětivé. Vlhký mořský vzduch vál Jessovi do obličeje, cuchal mu vlasy a vysušoval krůpěje potu, které mu vyvstaly ve tváři. A tiché majestátní řady bohů se táhly v pečlivě uspořádaných řadách až do nedohledna. Každá socha byla jiná. *Za každou je nějaký příběh*, pomyslel si Jess. *Musím je znát*. Ale co víc, *mohl* je poznat. Tady se mohl naučit cokoliv.

Měl nekonečné možnosti.

Jess si uvědomil, že se k nim připojila Chalíla, která koukala s otevřenými ústy stejně jako oni. Dokonce i Glain se zarazila, když sešla schody vagonu a vkročila do nové, cizí a děsivé země.

Vypadala tak *čistě*.

Vystupovali i další uchazeči a brzy se kolem nich shlukla skupinka lidí. Možná to bylo jen kvůli Thomasově výšce, vypadal totiž jako stožár na shromaždišti, ale když se Jess rozhlédl, viděl kolem sebe zhruba třicet lidí. Všichni vypadali zmateně a nevěděli, co mají dělat... dokud k nim ze stínu Horových nohou nevykročil muž.

Okamžitě na sebe upoutal pozornost. Přes obyčejný denní tmavý oblek měl černý plášť učence. Na zápěstí mu zářil zlatý náramek zdobený elegantními hieroglyfy a pečetí Knihovny. Prudce inteligentní obličej obepínaly tmavé vlasy až po ramena stažené dozadu. Úzké oči a ořechová pleť. Když přicházel, studenti ztichli a shlukli se blíže k sobě. *Jako stádo gazel, když vidí lva*, pomyslel si Jess.

Učenec je nemilosrdně odhadl očima. Zavládlo takové ticho, až měl Jess pocit, že by mohlo chudákovi Horovi roztříštit nohy. Pak muž promluvil: „Jsem učenec Christopher Wolfe a vy určitě budete noví uchazeči. Ujasněme si jednu věc, většina z vás se může rovnou otočit a jet zpátky domů. Mám tu šest volných míst, *pokud* se je rozhodnu zaplnit všechna, což se mi na první pohled zdá nepravděpodobné. Chce si někdo rovnou koupit zpáteční jízdenku a ušetřit si tak čas a trápení?“

Pár lidí sebou cuklo, jako kdyby to zvažovali, ale nikdo se nepohnul. Ani Jess. Ani Thomas, ani Chalíla, ani Glain. Pevní jako skála. *Zatím*, pomyslel si Jess.

Začalo to být velmi zajímavé.

EFEMÉRA

Text dopisu Thomase Paina z amerického území, roku 1795. Určen pro Černé archivy, nedostupný pro kodex. Přístup omezen. Označeno jako POBUŘUJÍCÍ.

Učení má tři části. Informace, vědění a moudrost. Pouhý sběr informací není vědění a schraňované vědění není samo o sobě moudrost.

Knihovna se považuje za strážce vědění i moudrosti, ale není tomu tak. Tolik by nikdy nemělo být svěřeno do rukou nemnohých, neboť je to přirozená zkorumpovaná vlastnosti lidí, bažit po moci. A vědění je nejčistší forma moci.

Kurátoři vyměřují vědění a pokrok po kapkách a svou povinnost berou jako povinnost rodiče ku dítěti. Tak, jak bude rodič chránit své dítě před nebezpečenstvím, tak se nás Knihovna snaží ochránit před tím, co považuje za nebezpečné vědění.

Ale bez vědění není moudrosti, bez nebezpečí není pokroku a já nejsem dítě Knihovny! Musím si obstarat vlastní informace, vybudovat vlastní vědění a skrze zkušenosti ho přeměnit na drahocenné zlato moudrosti.

Za tímto účelem tedy prohlašuji, že nejvyšší dobro, které lze pro lidstvo vykonati, je zničit dveře Velké knihovny, utéci s jejími sklady vědění a rozšiřovat ho široko a daleko. Neboť přestože dějiny knihovny jsou nesmírné a dlouhé, i ten největší vynález se může obrátit proti svému tvůrci. A tak se ona instituce, o které jsme si

mysleli, že přinese světu nejvíce světla, místo toho ponořila do stínů a prohlásila tento stín za slunce. A my, ubohá slepá stvoření, jsme této lži uvěřili.

Chránit vědění je vznešená věc, ale stavět Velkou knihovnu nad lidi, nad národy, nad život? To není moudrost.

Nevěřím, že život má menší cenu než inkoust na papíře. Necht' je toto naším heslem. Necht' náš křik zní všude. Pozdvihněme ruce proti falešným bohům Serapea, ať už jsou kdekoliv.

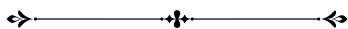
Spalme naši životní práci, než se jí zmocní a uvrhnou ji do temnoty.

Spalme ji a přivedme na svět nové světlo.

Ručně psaný dodatek mistra archiváře Alessandra Volty k traktátu, 1795

Americké území se stalo smrdutou džunglí, kde bují nebezpečné kacířství. Musíme ho vyplenit všemi možnými prostředky.

Filozofie paličů musí být v zájmu našeho přežití zničena.

KAPITOLA DVĚ

Jess bral Londýn jako velkou moderní metropoli. Nedokázal si představit nic majestátnějšího než londýnské budovy tyčící se k nízkým šedým oblakům. Na nějaké úrovni vždy věřil, že Anglie, a Londýn zvláště, je zkrátka *lepší* než zbytek světa.

Poprvé poznal, že by se mohl mýlit, když se s ním Thomas podělil o novinky, že studenti z Berlína pravidelně dosahují lepšího skóre v testu než on, ale to mohla být jen náhoda... dokud se nezačal bavit s dalšími uchazeči a neuvědomil si, že každý z nich – *každý* – byl přinejmenším stejně dobrý jako on nebo lepší.

A pak tu byla Alexandrie. Ano, Alexandrie.

Londýn byl jen změtí úzkých klikatých uliček, krátkých průchodů a křižovatek. Davy. Špína, která nešla umýt. Dokonce i na těch nejčistších místech. Londýn byl zázrak, ale zázrak, do něhož se více než tisíc let zažíral pot a špína lidstva.

I přes svou dlouhou a pohnutou historii Alexandrie zářila jako nebe. Všechno bylo blyštivé a bez poskvrnky, po širokých ulicích jezdily parní kočáry a chodci se procházeli po rozsáhlých chodnících kolem zachovaných starobylých památek. Pozlacené sochy nevyčísitelné hodnoty připomínaly bohatý a prastarý odkaz města. Když o tom Jess přemýšlel, byl ohromen, že se tu nikdo pod rouškou tmy nesnažil ukořistit něco pro sebe. Dokonce i chudí tu respektovali dějiny. Každá budova byla pečlivě udržována a každoročně natírána během něčeho, co byl údajně bouřlivý festival,

a ulice byly lemovány překrásnými upravenými zahradami, květinami, stromy a fontánami. Město dokonce i *vonělo*.

Většina lidí sem přesně zapadala: byli exotičtí, upravení, atraktivní a zdvořilí. Kosmopolitní.

Ve srovnání s ostatními, které Jess spatřil cestou k ubytování, si připadal jako vesnický balík. Učenec Wolfe pro všechny objednal velký kočár. Cestou si pak stoupl do uličky a mluvil.

„Budete ubytováni v Ptolemaiově koleji,“ začal. „Bude s vámi nakládáno jako s dospělými, neplatí žádná dětská pravidla a nikdo vás nebude rozmazlovat. Budete sdílet pokoje. Personál ve službě vám nebude sloužit a nebude po vás uklízet váš nepořádek. Zítرا začínáte se studiem. Je to jasné?“

Všichni zprvu souhlas zabručeli a poté zakřičeli, když se Wolfe dožadoval vyšší hlasitosti. A jakmile kočár zaparkoval, zmizel, aniž by Jess stihl vymyslet jedinou otázku, na kterou by se zeptal. I když podle něj by stejně na žádnou neodpověděl.

Ptolemaiova kolej byla nevýrazná čtvercová budova poblíž Alexandrijské univerzity. Jak říkal Wolfe, nebyla nikterak luxusní, ale Jess už spal na horších místech. Bylo tam čisto a chladno, a to se počítalo.

Na chodbě viselo rozdělení do pokojů. Jess našel svoje číslo, otevřel dveře, napůl donesl a napůl dotáhl svůj kufr dovnitř a poté se zhroutil na první postel, co byla po ruce.

Nedocházelo mu, že by to nemusela být jeho *vlastní* postel, dokud se neotevřely dveře z koupelny, z kterých vyšel až neuvěřitelně pohledný mladý muž v rudém županu a řekl: „¿*Quién diablos es usted?* Kdo k čertu jsi?“ Barva županu ladila s jeho bronzovou kůží a oči měl skoro stejně tmavé jako vlasy.

Jess už poznal lidí víc než dost, ale posadil se na posteli, otřel si pot z dlaně a podal ji novému chlapci. „Jess Brightwell,“ představil se. „Asi spolu budeme bydlet.“

„Ne,“ řekl ten mladík. „Já mám soukromý pokoj. Běž pryč.“

To bylo všechno. Jen takové chladné přivítání. Jess pomalu přitáhl ruku k tělu a na vteřinu se zamyslel, co by měl udělat, ale pak